

Paliūniškio mokyklai – 100

UDK 373.5(474.5)(091)
Pa-139

Leidinio rėmėjas
Panevėžio rajono savivaldybė

Leidinį sudarė
Dalia Šedurskienė, Rimantė Bukauskienė

Nuotraukos
iš mokyklos bei Vaidos Sarapienės,
Vytauto Ivanausko, Audriaus Lingio,
Inos Laurinaitytės, Paulinos Juodikienės
asmeninių archyvų.

ISBN 978-609-8072-55-6

Tiražas 100.

Pasirašyta spaudai 2016-05-23. Užs. Nr. 914.
Išleido, maketavo ir spausdino UAB „Panevėžio spaustuvė“
Beržų g. 52, LT-36147, Panevėžys
El. p. uzsakymai@paneveziospaustuve.lt
www.uzsakymai@paneveziospaustuve.lt

Žmogaus atmintis – galinga jėga. Tai lyg veržli prisiminimų upė, į kurią įteka daug mažų upelių – įvairiuose istorijos vingiuose dalyvavusių žmonių likimų. Kiekvienas žmogus, kuo jis gyvenime bebūtų, didelę dalį savo vaikystės, jaunystės praleido mokykloje.

Mokyklos šimtmetis – tai puiki proga į vieną leidinį surašyti mokytojų ir mokinių prisiminimus. Puiki proga dar kartą perversti senosios mokyklos apdegusį, trupantį metraštį, kurį kaip didžiausią turtą saugojo buvusi mokyklos mokinė, vėliau jos mokytoja Aldona Rasimavičiūtė-Ivanauskienė. Jau nebegalime po senomis nuotraukomis surašyti žmonių vardų, pavardžių, nes tiesiog nebėra tų, kurių galėtume paklausti.

Dėkojame tiems, kurie pasidalijo savo prisiminimais, išlikusiomis nuotraukomis, patarimais ir taip prisidėjo prie šios knygelės leidimo.

Vizija

Mokykla – atvira visuomenei, bendražmogiškomis vertybėmis savo gyvenimą grindžianti mokinių, jų tėvų ir mokytojų bendruomenė, kurioje garantuotas mokinių ir darbuotojų saugumas bei gera ugdymosi kokybė.

Misija

Įgyvendinant valstybinę švietimo politiką, teikti kokybiškas švietimo paslaugas, atitinkančias nuolat kintančias visuomenės reikmes, tenkinti mokinių ugdymosi poreikius, sudarant lygias galimybes ir sąlygas racionaliai, taupiai ir tikslingai naudoti skirtus išteklius.

Filosofija

Žmogaus ugdymas – vientisas procesas, paremtas saviaukla, natūralia vaiko prigimtimi, jo sugebėjimu pačiam kurti save, laisvai renkantis priemones.

Vertybės

Pagarba, pareigingumas, atsakingumas, kūrybiškumas.

***

SVEIKINAM MOKYKLĄ

1. Žalioji giria tyliai ošia,
   Teka Lėvuo išdidus.
   Takas per pievas vingiuoja,
   Kviečia mokyklon vaikus.

Pried. Mes padainuosime dainą,
Mūsų brangi mokykla.
Miela Paliūnišky būti,
Laukiami čia visada.

2. Linksmas skambutis skardena,
   Laikas skaičiuoja metus.
   Geriausias dienas prisiminsim,
   Mokytojus ir draugus.

Pried.

3. Saulės šypsniu apdalinti,
   Žemės gimtosios vaikai,
   Savo mokyklą mylėsim,
   Puošime savo darbais.

Pried.

MOKYKLOS DIREKTORIAI

Paulina Cemnolonskaitė-Juodikienė
1951–1952 m.

Silvija Lipnickienė
1961 m.

Genovaitė Klikavičiūtė-Matulienė
1961–1965 m.
1974–1981 m.

Ona Naulickienė
1965–1971 m.

Aldona Balytė-Kazakevičienė
1971–1974 m.

Aldona Ivanauskienė
1981–1985 m.

Malvina Ivaškienė
1986–1990 m.

Nijolė Sereikienė
1990 – iki dabar

MOKYKLOS VEDĖJAI

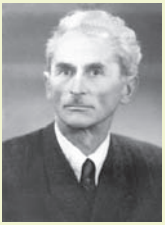
Povilas Daukas
1925–1928 m.

Ona Gurskaitė-Aižinienė
1928–1933 m.

Stasys Lingys
1933–1941 m.

Julius Laurinaitis
1941–1950 m.
1952–1961 m.

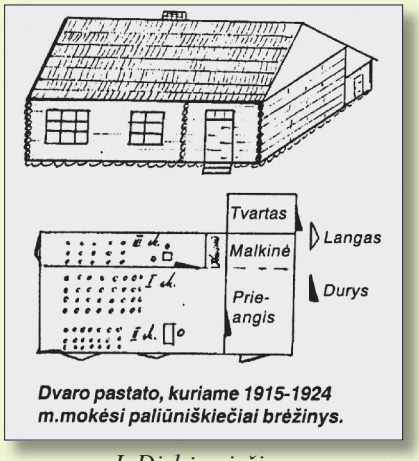
Sofija Laurinaitienė
1950–1951 m.

PALIŪNIŠKIO MOKYKLOS ISTORIJA

XX a. pradžioje Paliūniškio kaimo apylinkių vaikus namuose mokė daraktoriai Elžbieta Šlekytė, S. Dirkė. Mokiniai skaitydavo iš maldaknygių, rašydavo su grifeliais ant specialių medinių lentelių.

1904 m. Lietuvoje įkurta „Saulės“ draugija, jos skyriai steigė pradines mokyklas, sekmadieninius ir vakarinius kursus suaugusiesiems, bibliotekas, skaityklas, knygynus, vaikų darželius ir kitas švietimo įstaigas. Pagrindinis draugijos tikslas – rengti mokytojus lietuviškoms mokykloms.

1915 m. „Saulės“ draugija į Paliūniškį paskyrė daraktorių kursus baigusią V. Mackevičiūtę. Dvarininkas Z.Malinskas dvaro pastate, buvusioje pieninėje, leido įrengti pradinę mokyklą. Tame pačiame pastate buvo ir tvartas.

Dvaro pastato, kuriame 1915-1924 m.mokėsi paliūniškiečiai brėžinys.

J. Dirkės piešinys

Šis laikotarpis aprašytas Elžbietos Skuodienės prisiminimų knygoje „Našlaitės dalia“.[1] Autorė Pirmojo pasaulinio karo metais pati mokėsi Paliūniškio pradžios mokykloje. Ji rašo: „Vieną rudenį, pasibaigus ganymui, išleido ir Marytę į mokyklą. Tada ji turėjo jau 13 metų. Bet kiekviename skyriuje buvo įvairaus amžiaus vaikų. Net pirmame skyriuje buvo vaikų, kurie turėjo po 14-16 metų. Marytę iš pirmo karto prirašė į antrą skyrių, nes skaityti gerai mokėjo, rašyti – truputį. Bet skaičiuoti nė kiek. Ir sykiu mokino visus 3 skyrius tik viena mokytoja – pagyvenusi panelė Veronika. Padaugėjus vaikų, klebonas atsiuntė ir kitą, jaunesnę ir mokytesnę mokytoją, ir paskyrė jai mokyti antrą ir trečią skyrių. Senesnei nepatiko tik vieną pirmą skyrių mokyti ir pabuvus kokį mėnesį pabėgo.

Atsiuntė klebonas vėl antrą mokytoją. Ir tada mokytojai gaudavo atlyginimus nuo vaikų skaičiaus. Ir maistą vaikai padieniais nešdavo mokytojams.

Mokykla buvo vienam dvaro pieninės namely, iš dviejų kambarių. Ir taip

[1] Elžbieta Skuodienė. Našlaitės dalia. 1972. Panevėžys. Gabrielės Petkevičaitės Bitės biblioteka. Atsiminimų kopija. Mašinraštis. 85–86 psl.

pat po tuo pačiu stogu vokiečiai laikydavo sergančius arklius. Koridoriuje buvo drabužinė, tai į ją tankiai pribėgdavo arklio mėšlo pro iširusias lentas. Bet viskas gerai, bili tik mokytis“.

Į pirmą skyrių tada susirinko 70 mokinių. Čia paskirta dar viena mokytoja Veronika Varevičiūtė-Želpienė. Ji dirbo 1915–1917 m., o 1916–1917 m. Vilkapjūvių kaime atidarytas Paliūniškio mokyklos I–II skyrius.

1918–1919 m. mokykloje dirbo Grigaitytė iš Bučių kaimo, o 1919 m. paskirti mokytojai Antanas ir Aldona Kazanavičiai.

„Kartais surengdavom bendrus skaitymus. Trūkstant knygose straipsnelių, skaitydavau savo vertimus. Tais laikais vaikai tegalėjo lankyti mokyklą vienerius – dvejus mokslo metus. Retas kuris turėjo galimybę baigti visus 3 skyrius. Todėl stengėmės juos per tą laiką kaip galima daugiau pralavinti, duoti daugiau žinių iš visų mokslo dalykų. Sunkiausia buvo dirbti su tais, kurie ganė. Jie labai vėlai ateidavo į mokyklą, kai kiti buvo gana toli pažengę.

Jie ir pavasarį anksti turėjo išeiti ganyti. Todėl su tokiais atsilikusiais vaikučiais dar dirbome ir po pamokų. Vakarais mokydavom suaugusius“, – pasakojo Aldona Kazanavičienė.

Dirbant šiems mokytojams suorganizuota pirmoji Naujametinė eglutė. Mokiniai gavo tokių dovanų, kokių nebuvo nei matę, nei turėję – spalvotų pieštukų. Dėl persekiojimų mokytojai turėjo išsikraustyti į kitą mokyklą.

1920 m. inspektorius Matas Grigonis į mokyklą dirbti paskyrė mokytoją Oną Gurskaitę-Ainižienę. Sąlygos darbui buvo labai blogos, tamsu, kartais į klasę iš tvarto sunkdavosi srutos.

A. Kazanavičienė 1920 m.

Dvarininkui Z. Malinskui dovanojus Bernotų kaime sklypą, 1925 m. pastatyta naujoji keturmetė mokykla. Ji buvo medinė, dviejų aukštų. Prie jos prijungta Naujikų pradinė mokykla. Prie mokyklos suorganizuoti beraščių ir mažaraščių kursai, juos lankė apie 50 žmonių. Mokykloje dirbo du mokytojai, mokėsi 70–90 mokinių.

„Nuo rugsėjo 1 dienos mokyklą telankydavo labai mažas skaičius mokinių, nes dauguma ganydavo ir susirinkdavo tada, kai baigdavosi ganiava. Apylinkės žmonės buvo neturtingi. Mokiniai susirinkdavo į mokyklą

Mokytojai Ona Aižinienė ir Povilas Daukas 1927 m.

labai skurdžiai apsirengę. Retas turėjo batukus, dauguma buvo apsiavę naginėmis“, – rašė mokytojas Povilas Daukas, pradėjęs dirbti 1926 m. Jis organizavo Šaulių aikštės apsodinimą liepomis, rengė vakarus, vaidinimus.

„Tenka paminėti vieną charakteringą bruožą. 1926 m. Paliūniškio apylinkėje nebuvo nė vieno radijo imtuvo. Aš pats pirmasis įsigijau. Vakarais ir sekmadieniais netilpdavo mano kambaryje klausytojai. Ateidavo daug senų žmonių, kurie netikėdavo, kad žmogaus balsas ateina oro bangomis be vielų“, – rašė mokytojas.

1928 m., išsikėlus mokytojui Povilui Daukui, paskiriama nauja mokytoja Viktorija Jasinskaitė, o 1933 m. mokyklos vedėju – Stasys Lingys. Jo dėka mokykla tapo apylinkės gyvenimo centru. Mokytojas vadovavo Šaulių būriui ir Jaunalietuvių organizacijos Paliūniškio skyriui. Šaulių aikštėje buvo organizuojami kariniai mokymai, sporto šventės, varžybos. Ten buvo bėgimo takas, futbolo aikštė, kliūčių ruožas, aukštos medinės sūpynės, krepšinio aikštelė. 1934 m. šalia mokyklos pasodintas sodas: 25 obelaitės, 10 kriaušaičių. Bet 1940 m. žiemą, užėjus dideliems iki 37 laipsnių šalčiams, beveik viskas iššalo. Netoli mokyklos buvo iškastas rūsys, ten laikė įrankius ir daržoves.

Mokytoja Aldona Rasimavičiūtė-Ivanauskienė pati mokėsi Paliūniškio pradinėje mokykloje. Prisiminimuose ji rašė: „Pagaliau toji diena atėjo. Aš – svajonių mokykloje. Turiu malonų mokytoją. Mokyklos langai tokie aukšti, o koridorius toks šviesus, kad net akys bijo tos skaidrios šviesos. Buvo dvi didelės klasės. Jose juodi dideli suolai. Kiekvienoje klasėje buvo po 50–53 vaikus. Mokykloje mokėsi I–IV klasės. Vaikų amžius buvo įvairus. Vieni ateidavo rugsėjo pradžioje, kiti ateidavo vėlai rudenį, kada grįždavo piemenavę iš gaspadorių. Pavasarėjant vėl išvažiuodavo piemenauti. Kai kurie po kelerius metus mokydavosi toje pačioje klasėje. Į mokyklą dažniausiai pavasarį ir rudenį eidavom basi, prastais rūbeliais, bet buvom linksmi. Baigusi keturis skyrius porą metų nesimokiau.“

1940 m. prasidėjus sovietinei okupacijai, buvusi Šaulių aikštė atiduodama mokyklai, o vietoj O. Aižinienės atsikelia E. Lingienė.

Mokytojai Sofija ir Julius Laurinaičiai. 1948 m. Jų vaikai Ina, Dalia ir Jonas

Vokiečių okupacijos metais mokyklą rėmė tik tėvai: aprūpindavo malkomis, šelpė mokytojus.1941 m. čia darbą pradeda mokytojai Sofija ir Julius Laurinaičiai. Šiai mokyklai jie atidavė 20 metų.

Irena Polikaitytė-Juozapavičienė prisiminimuose rašo: „Ėjo 1947 m. Tais metais tėtis gavo darbo Paliūniškio mokykloje, ten mūsų šeimai buvo suteikta pastogė. Čia gyvendami ir susipažinome su Sofijos ir Juliaus Laurinavičių šeima, jis buvo mokyklos vedėjas, o jo žmona – mokytoja.

Kaimo žmonės labai gerbė mokytoją Julių Laurinaitį, jis pats buvo kilęs iš gausios valstiečių šeimos ir mokėjo bendrauti su paprastais kaimo žmonėmis. Jis buvo labai apsišvietęs, bet kokiu klausimu galėjo duoti patarimą. Mokiniams buvo reiklus, kartais ir griežtas, bet visada mokėjo išlaikyti aukso vidurį.

Mokytojui visada rūpėjo paprasti žmonės. Jis žinojo, kad dauguma kaimo žmonių neišgali leisti savo vaikų į Panevėžį toliau mokytis, todėl jo pastangomis buvo praplėsta mokykla iš pradinės į septynmetę. Julius Laurinaitis ir buvo pirmasis septynmetės mokyklos direktorius. Mokyklą plėsdamas jis išsaugojo šalia gyvenusio ir ištremto į Sibirą kalvio E. Jakutonio namus, nes jie buvo netoli nuo pradinės mokyklos ir mokytojo dėka juose buvo atidarytos septynmetės mokyklos klasės. Jis rūpinosi tų namų remontu ir priežiūra. Kai grįžo Jakutoniai, namai jiems buvo grąžinti, ko negalima pasakyti apie kitų tremtinių namus.“

Buvusi E. Jakutonio sodyba 1951 m.

1950 m. atidaroma penktoji klasė, o 1951 m. mokykla tapo septynmete. Jos direktore paskirta Paulina Cemnolonskaitė-Juodikienė prisiminimuose rašo:

„1951 m., užbaigusi trečiuosius savo pedagoginio darbo metus, bu-

vau paskirta į besikuriančią septynmetę mokyklą Paliūniškyje direktoriaus pareigoms. Nenudžiugau. Stažas nedidelis, patirties labai nedaug, gaila palikti pulką kolegų uliūniečių...

Septynmetės mokyklos kiemas Bernotų kaime

Paliūniškio mokykloje radau labai geranorišką, draugišką mokytojų Laurinaičių šeimą. Susipažinome su Alfonsu Lipnicku ir jo žmona Silvija. Pasijutau kaip namie. Dirbome pasitardami, visą laiką jaučiau nesavanaudišką pagalbą.

Gyvenau pagrindinės mokyklos antrame aukšte. Ten pat gyveno ir Laurinaičiai. Vakarus praleisdavome bendroje virtuvėje. Mokytojo Lipnicko sesuo Alfonsa tuo laiku dirbo mokyklos valytoja ir kartu Laurinaičių namų darbininke. Mūsų gimtadieniai visiškai sutapo. Tuo metu abiem su Alfonsa buvo po 23...

Vakarojimai virtuvėje buvo smagūs. Mokytojas Julius Laurinaitis mėgo pasakoti juokingas istorijas iš savo gyvenimo. Mokytoja Sofija Laurinaitienė buvo rimtas žmogus, gal kiek uždaroka. Nemėgo kvailiojimų. Turėjo gražų balsą. Jos mėgstamiausia daina buvo „Eina garsas nuo rubežiaus“.

Mes su Alfonsa daug dainuodavom. Išmokiau ją čia negirdėtų uliūnietiškų dainų. Paskui jas paskleidėme sename dvare, kur jaunimas rinkdavosi į klubą, vadovaujamą Stasytės Lipnickaitės-Gabrienės.“

Nuo 1952 m. dirbo mokytojai Silvija ir Alfonsas Lipnickai, Aldona Rasimavičiūtė-Ivanauskienė, Antanas Bigota.

Irena Polikaitytė-Juozapavičienė prisiminimuose rašo: „Plėtėsi mokykla, atėjo dirbti daugiau mokytojų. Direktorius nepabijojo įdarbinti iš to paties kaimo kilusių mokytojų, kaip Alfonso Lipnicko, Aldonos Čerkesaitės-Šedienės, nors jie buvo nuteisti kaip politiniai kaliniai. Mokykloje dirbo ir Smetonos laikų pulkininko Vėbros, pasitraukusio į užsienį, duktė Silvija Vėbraitė-Lipnickienė.

Vėliau J. Laurinaitis buvo pakviestas dirbti į Švietimo skyrių. Jį pakeitė jauna pedagogė Paulina Cemnolonskaitė. Ji buvo antroji septynmetės mokyklos direktorė, dirbo vienerius su trupučiu metus, nes vieną spalio mėnesio rytą mes, mokiniai, radome pasimetusius mokytojus ir sužinojome, kad direktorė

suimta. Ji į mokyklą daugiau negrįžo, nes buvo ištremta į Rusijos kalėjimą. Ėjo kalbos, kad ji savo studijų draugei parašė kalėdinį sveikinimą ir palinkėjo „ateinančius metus sutikti su viešnia, kurios vardas „Laisvė“. Šis laiškas atsidūrė netinkamoje vietoje, ir Paulina buvo nuteista kalėti be teisės dirbti pedagoginį darbą.“

Apie tą patį įvykį prisiminimuose rašė mokytoja Aldona Ivanauskienė: „1952 metais rugsėjo pirmąją sugrįžtu į savo vaikystės mokyklą. Sugrįžtu jau ne kaip mokinė, bet kaip mokytoja. Be patirties, tik įstojusi į aukštąją mokyklą. Kaip sutiks mane buvę pradinės mokyklos mokytojai, mano kaimynai, kurių vaikus mokysiu? Ką jiems sakysiu, kai šie už mane labai nedaug vyresni? Pokario metais buvo atidaryta daug naujų mokyklų. Į mokyklas susirinko daug vyresnio amžiaus vaikų. Taip mąstydama pravėriau darbovietės duris.

Mokykloje besimokydama buvau nedrąsi, tyli. Įėjau čia taip pat nedrąsiai. Sutiko mandagiai, bet santūriai. Dauguma buvo nepažįstami jauni pedagogai. Direktorė buvo jauna, vienerius metus jau dirbusi šioje mokykloje.

Prasidėjo darbas. Tą dieną turėjo grįžti naujoji direktorė. Turėjau antrą pamoką. Pradėjusi pamačiau karišką mašiną, stovinčią prie mokyklos kiemo vartelių. Joje – vairuotojas kareivis. Įeinu į mokytojų kambarį. Tuščia. Kitame direktorės kambaryje girdėti kažkoks krebždesys. Atsidaro direktorės kambario durys. Išeina direktorė Paulina Cemnolonskaitė, lydima ginkluoto karininko. Nuščiuvau. Ją išvedė. Suėmė. Įvykis sukrėtė. Už ką? Kodėl? Taip ir nebeteko su

Mokyklos direktorius Julius Laurinaitis ir mokytoja Aldona Ivanauskienė su mokiniais 1960 m.

ja dirbti, daugiau susipažinti. O gaila. Sako, buvusi gera, draugiška pedagogė.

Gyvenimo ratai riedėjo toliau nesustodami. Vieno žmogaus nebėra. Jo kaip ir nebuvę. Visi tylime. Užmiršome. Priminė tik tardymai. Aš nieko nežinojau ir nepažinojau, todėl mažai teklausė.“

1952–1961 m. mokyklos direktoriumi dirbo Julius Laurinaitis, jam 1955 m. suteiktas LTSR nusipelniusio mokytojo vardas.

Mokytoja Aldona Ivanauskienė prisiminimuose rašė: „Popamokinę veiklą stengėmės paįvairinti įvairiais renginiais. Ypač mokiniai mėgo keliones po gimtąjį kraštą.

Važiavome į ekskursijas. Matėme ir Palangą, ir jūrą, ir Kauną su juokų kambariu, iš televizijos bokšto gėrėjomės Vilniaus panorama. Organizavome susitikimus su įvairiais žmonėmis, mačiusiais daugiau, ne tik mūsų kraštą.

Mokiniai labai mėgo dalyvauti turistinėse kelionėse, sąskrydžiuose ir varžybose. Iš jų grįždavome visada su diplomais ir apdovanojimais. Sudaryti kelias turistų grupes nebuvo sunku. Visada atsirasdavo savanorių. Padėjėjos ir virėjos ruošdavo skanius pietus varžybų dalyviams. Įdomios vakaronės vykdavo prie laužo su saviveiklos pasirodymais. Visa tai ilgai išliko atmintyje.

Mokiniai labai mėgo vaidinimus, karnavalus. Buvo mokytojų, kurie paruošdavo įdomias dekoracijas, surežisuodavo spektakliukus. Pvz.: S. Kymantaitės-Čiurlionienės „Dvylika brolių, juodvarniais lakstančių“, „Pelenė“, „Strakaliukas Makaliukas“, „Meškos trobelė“. Tai buvo šventės ne tik mokiniams, bet ir visai visuomenei. Su pasirodymais vykdavome į Paistrio, Bygailių, Paežerio ir kitas mokyklas. Visi vaikai labai norėdavo vaidinti, būdavo ašarų, jei nepakliūdavo į artistų sąrašą.

Kelionėse būdavo įvairių nuotykių. Pvz.: iš Bygailių mokyklos po spektaklio manėm, kad pėstiems teks eiti. Nesulaukėm sunkvežimio, kuris turėjo mus parvežti namo. Sugedo, mes laukėm visą naktį. Patekėjo saulė, mes vis tebelaukiame. Miegoti pradėjome stovėdami. Grįžome jau aukštai pakilus saulei. Juokavome, kada klausė jaunimas, kiek leisite šokti, atsakydavome iki saulės tekėjimo, visą naktį. Štai ir juokauk, atsitiko taip, kaip sakėme. Patys šokėjai išsiskirstė, o mes dar likome.

Labai mėgome keliones po apylinkes. Eidavom pėsti po keliasdešimt kilometrų, po dvi tris dienas. Įdomu susipažinti su savo krašto vietomis. Būdavo ir taip: išeiname rudenį, o grįžtame jau žiemą.

Vieną rudens šiltą šeštadienį išėjome per Žaliąją girią į kaimyninį Pasvalio rajoną, Kriklinių mokyklą. Šilta, saulėta diena. Mišku eiti smagu. Paėję septynis aštuonis kilometrus, randame sodybą. Užsukame į ją. Ten gyvena moteris

audėja. Audžia gražias raštuotas lovatieses. Apžiūrime, pasikalbame. Einame toliau, o toliau vėl miške jau kelios sodybos. Tai Margių kaimas. Išėję iš miško pamatėme tolumoje bažnyčios bokštelį. Tai ten jau mūsų kelionės tikslas – Krikliniai. Saulutė jau pasislėpė už miško. Saulėlydžio gražumas! Visi gėrėjomės. Atėjome, kai jau pradėjo temti. Sutiko draugiškai, su muzika. Vakaras praėjo įdomiai. Rytą atsikeliam. Čia jau žiema – sniego prisnigo per naktį, o mes su lengvais švarkeliais ir sportbačiais. Aplankę piliakalnį ėjome į Biržų rajoną, o iš ten grįžome namo.

Ėjome nežinomomis vietovėmis. Sušlapę ir išalkę. Vidury keliuko užsikūrėme lauželį, ant iešmo suvėrėme lašinių gabalėlius, pasikepinome, stovėdami labai gardžiai pavalgėme. Ir vėl į kelionę. Visur sniegas, nėra kur prisėsti poilsiui... Eidami aptikome prie vieno keliuko pastatėlį. Statinys labai įdomus. Viskas iš įdomių susiraičiusių raštų, viskas viduje iš įdomių formų, stogas iš tošies. Nutarėme pavasarį ateiti visa mokykla. Vėliau sužinojome, kad ten vadinama „Baubo gryčia“. Pavasarį visi mokiniai susiradome tą vietovę iš kitos pusės ir apsilankėme dar kartą. Visiems patiko.“

Mokyklos šokėjai 1963–1964 m.

Mokiniai talkino kolūkyje, augino triušius, pynė krepšius, sodino medelius, rinko kraštotyrinę medžiagą, buvo organizuojamos ekskursijos. Vaikai patys dažydavo mokyklą. Mokykla turėjo savo daržą. Jį vasarą

Mokiniai ruošdamiesi Rugsėjo 1-ajai dažo suolus

Per darbų pamokas mokiniai pina krepšius

ravėdavo mokiniai. Mokykloje sporto salės nebuvo, todėl žiemą vaikai mankštą darydavo koridoriuose. Klasėse buvo krosnys, kurias kūreno malkomis. Mokykloje negalima buvo vaikščioti su batais, reikėjo atsinešti šliures ar basutes. Kol dar nebuvo elektros, žiemą pamokos vyko nuo dešimtos valandos, o kai šviesu – nuo devintos valandos. 1958 m. įvedė elektrą. Mokiniai mokėsi šešias dienas per savaitę. Berniukai vilkėjo kostiumus, mergaitės sukneles ir prijuostes. Pionieriai rišdavosi kaklaraištį.

Mokyklai priklausė dar du pastatai, rūsys. Baltų plytų pastate vykdavo darbų pamokos. Čia dar buvo įsikūrusi virtuvėlė, kur virdavo arbatą ir ruošdavo valgį. Mediniame pastate buvo sudėtas sporto inventorius, suolai, o retkarčiais čia vykdavo fizinio lavinimo pamokos. Šalia buvo rūsys ir lauko tualetas. Vešėjo didelis mokyklos sodas. .

Kartą per savaitę rodė filmus. Buvęs mokinys V. Petravičius prisimena: „Kaip mes laukdavome tos dienos, kai mechanikas atburgzdavo senu „viliuku“, o mes bėgdavome pas jį, kad padėtume sunešti aparatūrą ir kuo greičiau pradėtume žiūrėti filmą“.

Mokytojams Laurinaičiams išėjus į pensiją, 1961 m. direktore paskiriama Silvija Lipnickienė. Tais pačiais metais mokykla pertvarkyta į aštuonmetę. Veikė pionierių ir komjaunimo organizacijos. Mokyklą rėmė Panevėžio šilumos tinklai, Paliūniškio kolūkis nupirkdavo mokiniams naujametines dovanėles, duodavo mašiną ekskursijoms. 1965 m. mokykla šventė savo 50-mečio jubiliejų. Tuo metu jai vadovavo Genovaitė Klikavičiūtė-Matulienė.

Mokykloje dirbo mokytojai: Vladas Skuja, Stasė Grabauskienė (1958–1971 m.), Petras Patkauskas (1959–1971 m.), Verutė Patkauskienė (1959–1965 m.), Bronė Živelienė (1961–1972 m.), Eugenijus ir Dainora Urbonai (1961–1962 m.), Vanda Žvirblienė (1967–1976 m.), Elena Klingienė (1968–1969 m.), Vanda Medelienė (nuo 1969 m.), Edvardas Žvirblys (1971–1973 m.), O. Bogvilienė (iki 1973 m.), V. Klyvis (iki 1973 m.), Aldona Ramoškienė (nuo 1973 m.), Marytė Salagubovaitė (1973–1976 m.), Petras Jaudzemas, Viktorina Rajunčienė, Genovaitė Guobužaitė (1974–1977m.), Albinas Šepetys (1974–1976 m.), Nijolė Namajūnaitė (nuo 1976 m.), Zita Vytėnienė (nuo 1977 m.), Aldona Talalienė, Adomas Varnas, Livija Vadapolienė (1978–1979 m.), Antanina Urbienė (iki 1980 m.) ir kiti.

Mokykla degė du kartus. Pirmąjį kartą buvo apvogta ir padegti pionierių kambaryje laikomi albumai, jie apdegė, išdegė grindys, bet gaisras pats užgeso. 1981 m. vasario mėnesį apie dvyliktą valandą nakties nuo krosnies mokykla vėl užsidegė. Tada privažiavo daug gaisrinių, subėgo žmonės, deja, gaisro nepavyko užgesinti.

Mokytoja Aldona Ivanauskienė rašė: „Baisi naktis atėjo netikėtai ir nelauktai. Sudegė mokykla. Visa mano darbo metu surinkta medžiaga sudegė. Siaubas ir baimė lydėjo kelis mėnesius.

Pamažu viskas praėjo, liko atmintyje tik gražūs prisiminimai apie darbus, rūpesčius ir džiaugsmingas dienas, prabėgusias su mokiniais bendraujant ar mokant juos.“

Mokykla Bernotų kaime sudegė 1981 m.

Mokinių tėvai leido įkurti klases savo butuose. „Visi buvome dėkingi paliūniškiečių Bakanauskų, Greičiūnų, Šukių šeimoms“, – rašė prisiminimuose mokytoja. Vėliau, suremontavus mokyklos dirbtuvių patalpas, pamokos vyko jose. 1981 m. vasarą mokykla perorganizuota į pradinę. Mokyklos vedėja paskirta mokytoja Aldona Ivanauskienė.

Mokyklos dirbtuvės, kuriose vyko pamokos 1982–1985 m.

„Sunkiausia buvo, kada pirmą kartą įėjau į senos mokyklos buvusias dirbtuves, pertvarkytas į naują klasę. Joje sėdėjo 16 mažųjų I–III klasių mokinių. Su jais dirbau pirmą kartą. Pradžioje 45 minučių buvo maža. Pamokos laikas baigėsi, o medžiaga neišdėstyta. Daug ko nežinojau, pati mokiausi ir kitus mokiau. Vaikų gerumas padėjo nugalėti visus sunkumus. Kokie jie nuoširdūs, kiek meilės, švelnumo jų spindinčiose akutėse. Jokio pykčio ir apgaulės.

Kasdien po pamokų su kibirėliais rankose rinkome akmenukus, plytgalius, grėbstėme, gražiai lyginome, kad galėtume pasėti žolę. Rudenį prie kelio, šalia apsvilusių dviejų tujų, vietoj buvusios tvorelės, pasodinome eilutę gražių eglaičių. Jas atnešė Rimutė Buklytė, kurios tėvelis dirbo miškų ūkyje. Šis žmogus nuoširdžiai padėjo gesinti degančią mokyklą. Panevėžio gaisrininkų draugija už tai jį apdovanojo medaliu. Dabar jis pasirūpino, kad gautu-

me eglučių, kurios mažų mokinukų rankomis sodintos jau gražiai sužaliavo ir užaugo.

Didelė graži aikštė – stadionas buvo gera žaidimų vieta. Visiems buvo miela ir smagu sugrįžus į savąją mokyklą. Mokėmės šviesioje, jaukioje, bet šaltoje klasėje. Pavasarį kolūkis atvežė spalių. Patys apsipylėme jais lubas. Vasarą kolūkio meistrai įrengė jaukų žaidimų kambarį, išklojo plytelėmis kiemelį prieš mokyklą.“

Sudegus senajai mokyklai, Paliūniškyje niekas neplanavo statyti kitos, bet didelėmis mokytojos Aldonos Ivanauskienės ir kolūkio vadovo Jono Viksvos pastangomis buvo gautas leidimas aštuonmetės mokyklos statybai netoli Žaliosios girios.

„Vingiuotu paupio takeliu nuo sudegusios mokyklos dirbtuvių, kuriose buvo mūsų mokyklos pradinės klasės, kelerius metus ėjome ir ėjome prie naujosios mokyklos statybų vietos. Pradžioje matėme tik vietą, vėliau jau aptvertą aikštelę. Paskui pradėjo kilti ir pamatai, ir pats pastatas – sporto salė. Laukėme ir džiaugėmės, kad vėl turėsime naują mokyklą. Į ją mes įmūrysime savo svajonių plytas, su jomis savo vaikystės juoką, laukimo džiaugsmą. Žinojome, kad greit suskambės skambutis, pakvies į dažais kvepiančias klases. Laukėme, kada susėsime į naujutėlaičius suolus, mokyklos koridoriuose skambės vaikų juokas, ateis jauni, žvalūs, pilni kūrybinių jėgų mokyklos vadovai ir mokytojai. Kartu su jaunimu ateisiu ir aš, senoji pradinukų mokytoja.

Man ši mokykla buvo, yra ir bus labai brangi, nes čia yra įdėta ir mano širdies dalelė. Visų savo draugų ir mokinių tėvelių kviečiama ryžausi čia dar kiek dirbti, pasidžiaugti nauja mokykla, kartu su jaunimu pasidalinti darbo patirtimi.

1986-ieji. Artėja mokyklos atidarymas. Mokyklos direktorė Malvina Ivaškienė visas pastangas dėjo, kad mokykla būtų labai graži, visa aplinka labai tvarkinga. Reikėjo susitvarkyti naujus kabinetus, pasiruošti dalomosios ir vaizdinės medžiagos. Direktorė ne tik dienas, bet ir naktis čia prabūdavo.

Mokyklos šventė – atidarymas. Atvažiavo rajono vadovai P. Zablockis (partijos sekretorius), kolūkio pirmininkas Jonas Viksva, inžinierius D. Butėnas, vadovavęs mokyklos statybai, svečiai iš Vilniaus: mokytojas A. Lipnickas, buvęs mokinys Č. Balčiūnas, kurie mums padėjo rūpintis, kad būtų statoma nauja mokykla. Susirinko mokinių tėvai, seneliai, daug paliūniškiečių.

Paliūniškio nepilnos vidurinės mokyklos atidarymas 1986 m.

Nuaidėjo skambutis. Jis pakvietė visus į pirmą šioje mokykloje pamoką – taikos pamoką. Tai istorinė pamoka. Mes visi esame šio įvykio dalyviai, ir taip jaudinančiai veikia ši pamoka – pirmoji savarankiško darbo pamoka jauniems mokytojams. Turbūt visi ėjo į šią pamoką su dideliu jauduliu ir nerimu širdy. Mes, vyresnieji, juos sveikinome ir širdyje troškome, kad pirmoji pamoka pavyktų sklandžiai, kad įgytų pasitikėjimą savimi, o širdyje pajustų meilę mokiniams ir kilniam pedagogo darbui. Pirmąją pamoką vedė klasių vadovai, dalyvavo svečiai, atvykę į šventę. Pradėjome naują mokyklos gyvenimo etapą.

1988 m. mokykla tapo devynmete.

1989 m. antrokas Vytautas Buzas laimėjo šalies „Šauniausio moksleivio“ konkursą.

Nuo 1990 m. mokyklai vadovauja Nijolė Sereikienė.

1992 m. įvestas tikybos mokymas.

1993 m. vieni iš pirmųjų rajone pradėjome mokyti anglų kalbos.

1994 m. įvesta dešimtbalė vertinimo sistema.

1994 m. įkurtas maironiečių sambūris. Jam vadovavo lietuvių kalbos mokytoja Laimutė Beinarauskienė. 1997 m. mokykloje vyko rajono maironiečių ir gediminaičių sambūris, skirtas Lietuvos mokyklos 600-ųjų ir Martyno Mažvydo „Katekizmo“ 450-osios išleidimo metinėms paminėti.

Nuo 2002 m. maironiečių būreliui vadovauja istorijos mokytoja Dalia Šedurskienė. Būrelis turi gilias tradicijas. Kasmet rengiamos maironiečių krikštynos, vyksta kūrybiškumą skatinantys renginiai, Maironio kūrybos minėjimai, išvykos, edukacinės programos. Maironiečiai kasmet dalyvauja šalies Baltų

Mokytoja Laimutė Beinarauskienė su maironiečiais 1994 m.

Rajono maironiečių sambūris mokykloje „Mano kraštas – Aukštaitija“ 2011 m.

vienybės minėjimo, Jurginių šventės renginiuose, literatūriniuose konkursuose.

1995 m. įvesta mišri (penkiadienė ir šešiadienė) mokymo sistema.

1996 m. birželio 15 d. mokykla minėjo 80-metį. Į šventę naujuose Paliūniškio kultūros namuose susirinko apie 400 svečių.

1996 m. įvesta penkių dienų mokymosi savaitė.

1997 m. atidaryta priešmokyk-

Priešmokyklinio ugdymo grupė

Mokytoja Aldona Ivanauskienė, buvusi direktorė Genovaitė Matulienė ir dabartinė direktorė Nijolė Sereikienė sodina ąžuoliuką

linio ugdymo grupė, kurią dabar lanko 3-6 metų mišraus amžiaus vaikai. Jungtinėje grupėje jie mokosi bendrauti ir bendradarbiauti, pasitikėti savimi, įgyti naujos patirties. Čia jiems sudaromos sąlygos aktyviai veikti: žaisti, pažinti, kurti, jausti, išgyventi. Su mūsų mažiausiais kūrybingai dirba priešmokyklinio ugdymo pedagogė Asta Savickienė.

1998 m. įkurtas mokyklos muziejus.

1998–2008 m. mokyklos mokiniai dalyvavo Ėriškių pagrindinės mokyklos rengiamoje rajono kraštotyros konferencijoje ,,Lietuvą pradėk mylėt nuo savo namo slenksčio“. 1999 m. mokykla tapo dešimtmetė, dovanų gavome pirmąjį kompiuterį. Tais pačiais metais susikūrė mokinių savivaldos institucija ,,Moksleivių klubas“, kuris organizavo mokykloje renginius, kūrė scenarijus ir vedė šventes. Klubui idėjas įgyvendinti padėjo mokytojos Gintarė Tomkevičienė ir Daiva Vilniškienė.

„Moksleivių klubas“ 1999 m.

2004 m. mokykla dalyvavo Švietimo ir mokslo ministerijos įgyvendinamoje „Mokyklų tobulinimo programoje“ ir įsigijo daug naujų mokymo priemonių, mokyklinių baldų, o 2005 m. gavo naują 19 vietų mokyklinį autobusą. Tais pačiais metais Panevėžio rajono savivaldybės lėšomis pakeisti mokyklos langai.

Mokykla atvira naujovėms. Laikas nestovi vietoje, o technologinė pažanga tampa mūsų ugdymo proceso dalimi. Tai puikiai supranta ir rajono savivaldybė. Jos lėšomis 2006 m. pastatytas mokyklos priestatas, kuriame įrengtas modernus informacinių technologijų kabinetas.

Panevėžio rajono lituanistai Paliūniškio pagrindinėje mokykloje 2005 m.

Nuotraukoje jubiliejuje dalyvavę mokytojai V. Žvirblienė, A. Lipnickas, V. Medelienė, A. Ivanauskienė, G. Matulienė, N. Gumbinienė, A. Talalienė, S. Grabauskienė, L. Pociūnienė, B. Živelienė

Panevėžio rajono lietuvių kalbos mokytojai lietuviškos spaudos atgavimo šimtmečiui paminėti prie mokyklos pasodino „Lituanistų parkelį“, ir dabar dažnai atvyksta pasidžiaugti augančiais medžiais ir pasidalyti savo darbo patirtimi.

2006 m. mokykla minėjo 90-ties metų sukaktį. Renginyje pristatyta mokytojos Aldonos Ivanauskienės, dirbusios šioje mokykloje 40 metų, knygelė „Prisiminimai apie Paliūniškio mokyklą“.

Kiekvienais metais mokykloje buvo organizuojamos vasaros poilsio sto-

2007 m. vaikų socializacijos projekto dalyviai kartu su pradinių klasių mokytojomis Danute Lukoševičiene, Asta Savickiene, Nijole Mežiūniene

vyklos, vėliau socializacijos projektai: „Gamta šalia mūsų“ (1998 m.), „Prie gėrio, grožio ir kilnumo versmės“ (2002 m.), „Vaikystės pasaulis“ (2006 m. ir 2009 m.), „Mažas – didelis žmogus“ (2007 m.), „Saulės pabučiuoti“ (2008 m.), „Smalsučių klubas“ (2014 m.), „Mąstau, kuriu, tobulėju“(2015 m.).

Mokiniai dalyvauja Tolerancijos, Laisvės gynėjų, Gedulo ir vilties, Lietuvos žydų genocido, Knygnešio, Lietuvos valstybės atkūrimo ir nepriklausomybės paskelbimo dienų minėjimuose.

Renginiai sutelkia mokyklos bendruomenę, ugdo mokinių ir mokytojų kūrybiškumą, moko bendravimo ir bendradarbiavimo kultūros. Tradicinėmis šventėmis yra tapusios Mokslo ir žinių diena, Tarptautinė mokytojų diena, Mokyklos bendruomenės diena, Kalėdinės eglutės šventė, Šimtadienis, Paskutinio skambučio šventė.

Mokslo ir žinių diena 2012 m. Kalba mokyklos direktorė Nijolė Sereikienė

Kiekvieną pavasarį jau tapo tradicija minėti Tarptautinę šeimos dieną. Šis renginys išaugo į Paliūniškio kaimo bendruomenės šeimų šventę, kurios metu vyksta sportinės šeimų varžybos, viktorinos, mokinių pasirodymai, skelbiama kilniausia kaimo šeima, pagerbiami per mokslo metus mokyklos vardą garsinantys mokiniai.

Mokinių pasirodymas 2007 m. šeimų šventės metu

Stilingiausios klasės rinkimai 2007 m. 8 klasės komanda nugalėtoja „Vaivorykštė“

Bendradarbiaujant su Panevėžio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru mokykloje vykdomi sveikatingumo ir prevencijos projektai: „Rūpinkis savimi“, „Sportas sveikata – seniai žinoma tiesa“, „Ne sakau, nes žinau“ ir kt., kurių metu ne tik vyksta paskaitos mokiniams, viktorinos, akcijos, turistinės dienos Žaliojoje girioje, bet ir labai mokinių mėgstamas renginys „Stilingiausios klasės rinkimai“.

Mokyklos gyvenimą paįvairina įgyvendinti pilietiniai, kultūriniai edukaciniai projektai: „Jaunimo klubas „Drauge“ (2005 m.), „Kaimas fotografijose“

(2007 m.), „Sustabdytas laikas“ (2008 m.), „O tėviške, laukų drugeli margas“ (2009 m.) ir kt., organizuojamos pažintinės ekskursijos, išvykos, edukacinės pamokos muziejuose.

Mokiniai gali pasitikrinti žinias kasmet rengiamuose šalies edukaciniuose konkursuose, viktorinose, dalykų olimpiadose, dalyvaudami Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Europos egzaminuose.

Savo kūrybiškumą ir gabumus atskleidžia meninio skaitymo, piešinių, šokių konkursuose, dalyvaudami neformaliojo ugdymo veikloje. Nuo 2012 m. pradinių klasių mokiniai, vadovaujami mokytojos metodininkės Daivos Morkūnienės dalyvauja žurnalo „Lututė“ redaktorės Linos Marmaitės iniciatyva įsteigto neformaliojo gamtą mylinčių Lietuvos vaikų „Lutučiukų“ klubo veikloje.

Daugiafunkcė sporto aikštelė

Mokykla bendradarbiauja su įvairiomis institucijomis, tėvams organizuojamos paskaitos, rengiamos Bendruomenės dienos.

Mokytojų kolektyvas 2012 m.

2011 m. Paliūniškio kaimo bendruomenė parengė projektą „Sporto aikštyno pritaikymas bendruomenės reikmėms“, pagal Panevėžio rajono vietos plėtros strategijos 2007–2013 m. 1.2 priemonę „Kaimo atnaujinimas ir plėtra. Poilsio ir sporto zonų bei ekologinių pažintinių takų įrengimas ir sutvarkymas“ ir gavus finansavimą atnaujino mokyklos sporto aikštyną, įrengė daugiafunkcę sporto aikštelę, kurioje galima žaisti krepšinį, rankinį, tinklinį.

Pilietinė akcija „Darom 2013“ Žaliojoje girioje

2012–2014 m. Lietuvoje buvo vykdomas nacionalinis projektas „Kuriame Respubliką: visuomenės pilietinio veikimo kompetencijų ugdymas“. Mokykla vykdydama pilietiškumo projektą „Gyvenk švariau“ pateko tarp dešimties geriausių.

***

2012 m. Nacionalinė mokyklų vertinimo agentūra mokykloje atliko išorės auditą.

2012 m. buvo švenčiama naujos mokyklos 25 metų atidarymo sukaktis.

Mokyklą garsina sportiniai laimėjimai: pradinių ir vyresnių klasių mokiniai laimi prizines vietas kvadrato, krepšinio rajoninėse varžybose:

3–4 klasių kvadrato varžybos rajone I vieta (2003 m., 2005 m., 2007–2008 m.);

5–6 klasių mergaičių komanda kvadrato varžybose rajone I vieta (1998 m., 2002 m., 2005–2007 m., 2009–2010 m., 2013–2016 m.);

Kūno kultūros mokytoja metodininkė Daiva Vilniškienė su 5–6 klasių berniukų komanda, rajono kvadrato varžybų nugalėtoja 2014 m.

5–6 klasių berniukų komanda kvadrato varžybose rajone I vieta (2005–2010 m., 2012–2015 m.);

merginų 3 prieš 3 krepšinio varžybos rajone I vieta (2001m.), II vieta (2013 m.), III vieta (2014 m.);

vaikinų 3 prieš 3 krepšinio varžybose rajone I vieta (2001 m., 2010–2012 m., 2014 m.), III vieta (2013–2014 m.);

merginų tinklinio varžybos rajone I vieta (2014 m.), II vieta (2015 m.), III vieta (2013 m.);

vaikinų tinklinio varžybos rajone I vieta (2014 m.), II vieta (2013 m.).

Džiaugiamės laimėjimais matematikos srityje: laimėtos prizinės vietos jaunųjų matematikų olimpiadoje, 2014 m. 5 klasės mokinys Mantas Turauskas užėmė rajone I vietą, Panevėžio krašte II vietą.

Matematikos mokytojas Alvidas Grigaliūnas sukaupė didelę patirtį rengdamas mokinius teisinių žinių konkursui „Temidė“. Su komanda ne kartą nugalėjo rajono vidurines mokyklas ir gimnazijas bei parvežė pereinamąjį prizą „Temidę“.

Teisinių žinių konkurso laimėjimai:
seniūnijoje II vieta – 1999 m., 2000 m.,
zoninis turas I vieta – 2001, 2002 m.;
rajono turas III vieta – 1998 m.;
rajono turas II vieta – 2001 m., 2007 m., 2014 m.;
rajono turas I vieta – 2003 m., 2015 m., 2016 m.;
apskrities turas II vieta – 2003 m., 2015 m.;
apskrities turas I vieta – 2016 m.;
šalies turas III vieta – 2016 m.

Matematikos mokytojas Alvidas Grigaliūnas ir šalies konkurso „Matmintinis“ dalyviai 10 klasės mokiniai Gintarė Liupšytė ir Dominykas Švilpa, atstovavęs Lietuvai tarptautiniame „Matmintinio“ konkurse Estijoje 2014 m.

Matematikos mokytojas Alvidas Grigaliūnas ir komanda „Nebjaurusis ančiukas“ 2016 m.

Kiekvienais metais mokykla dalyvauja ir laimi pirmas vietas Panevėžio rajono savivaldybės organizuojamuose aplinkos tvarkymo konkursuose. Aplinką puoselėja, gerą jos aurą kuria čia mokęsi ir besimokantys mokiniai, dirbę ir dirbantys mokytojai, visi mokyklos darbuotojai.

Edukacinės erdvės 2015 m.

***

Mokykla pasitinka šimtmetį atsinaujinusi. 2014 m. pakeistos mokyklos lubos, laiptai, grindys, perdažytos sienos. Didelis dėmesys skiriamas lauko edukacinėms aplinkoms įrengti. Įrengta žaidimų aikštelė, pažintinei ir poilsio veiklai skirta edukacinė erdvė. 2015 m. renovuota sporto salė, biblioteka, pradinių klasių koridorius. Tikimės, kad motyvuojanti aplinka skatins būti kultūringus, saugoti sukurtą grožį, siekti dar geresnių mokymosi rezultatų ir nuteiks maloniam laisvalaikio praleidimui.

Pradinių klasių koridorius 2016 m.

Mokyklos šimtmetis - tai dar viena proga prisiminti praeitį. Šiai jubiliejaus šventei ruošėmės ilgai ir nuoširdžiai: buvo renkama kraštotyrinė medžiaga, išleista knygelė apie mokyklos istoriją, parengtas nuotraukų koliažas. Renginio nuotraukos papildys naujus metraščio lapus, jomis dalinsis apie du šimtus renginyje dalyvavusių svečių.

Renginio svečiai senosios mokyklos vietoje

Šventė prasidėjo senosios mokyklos vietoje, šalia išlikusios Šaulių aikštės, apsodintos liepomis. Čia rinkosi buvę direktoriai, mokytojai, mokiniai. Visų širdis sušildė buvusios mokinės Aistės Tomkevičiūtės dainos. Mokyklos direktorė Nijolė Sereikienė pasveikino visus susirinkusius, pasidžiaugė, kad ši vieta brangi ir buvusiems, ir esantiems paliūniškiečiams. Seniausia mokinė, kaip pati save pristatė Stasė Gabrienė, linkėjo šiuolaikiniams mokytojams ir mokiniams stiprybės, ištvermės bei pilietiškumo. Visas būrys susirinkusiųjų vaikštinėjo senaisiais vaikystės takeliais, dalijosi prisiminimais, rado ir išlikusį šulinį, iš kurio buvo semiamas vanduo mokinių arbatai. Po to visi aplankė dvarininko Zenono Malinsko, padovanojusio žemės sklypą mokyklos statybai, kapą ir pagerbė jo atminimą tylos minute. Į naująją mokyklą sugrįžusius svečius pasitiko Panevėžio rajono Smilgių kultūros centro jungtinis Perekšlių ir Sujetų vaikų ir jaunimo pučiamųjų instrumentų orkestras „Saulutė“ (vadovė Ligita Bilevičienė). Registracijos metu svečiams buvo dalijami jubiliejiniai mokyklos ženkliukai ir knygelės „Paliūniškio mokyklai – 100“. Šventinėje programoje suvaidintos svarbiausius mokyklos istorijos laikotarpius atspindinčios scenos, prisiminti daug metų mokykloje dirbę direktoriai, mokytojai. Savo prisiminimais dalijosi buvusi senosios mokyklos direktorė Genovaitė Matulienė. Ji džiaugėsi, kad mokyklos kolektyvas dirbo kaip viena šeima, todėl mokykla buvo pirmaujanti. Mokytoja Nijolė Gumbinienė pasakojo, kad mokykla buvo jos pirma darbovietė ir vaikščiodama po senosios mokyklos teritoriją ji prisiminė jaukias klases, kurios buvo panašios į gyvenamuosius kambarius, jautė netgi grindų vaško kvapą.

Panevėžio rajono vicemeras Antanas Pocius džiaugėsi, kad prie gražios

šventės organizavimo lėšomis galėjo prisidėti ir rajono savivaldybė. Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas Kęstutis Rimkus pripažino, kad ne tik senoji, bet ir šiandieninė mokykla yra lyderių tarpe, ją garsina mokinių pasiekimai, dalyvavimas įvairiuose projektuose, olimpiadose, konkursuose. Jis palinkėjo mokyklos bendruomenei ir toliau taip ugdyti jaunąją kartą Lietuvai. LR Seimo narė Rasa Juknevičienė sveikindama pasakojo, kad jos tėveliai Dainora ir Eugenijus Urbonai savo karjerą pradėjo mūsų mokykloje ir perdavė ne tik įrėmintą Lietuvos Nepriklausomos valstybės atstatymo akto kopiją, bet ir mamos rašytą knygą. Visus sveikino ir gražaus pasibuvimo kartu linkėjo Seimo narys Domas Petrulis, perdavęs Ministro Pirmininko Algirdo Butkevičiaus dovaną.

Mokyklos bendruomenę sveikina Panevėžio rajono savivaldybės mero pavaduotojas Antanas Pocius ir Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas Kęstutis Rimkus

Panevėžio rajono tarybos narys Jonas Katinas apgailestavo, kad nesugebėta buvusios mokyklos stadiono išsaugoti bendruomenės reikmėms ir pajuokavo, kad savo dovanos mokyklai pakelti negali. Jo dovana – autobusų stotelės pavėsinė, skirta ne tik mokiniams, mokytojams, bet ir visai kaimo bendruomenei pasislėpti nuo lietaus, saulės, vėjo.

Atidengta „Mokyklos istorijos laiko juosta“

Panevėžio rajono švietimo įstaigų vadovų asociacijos vardu sveikino Švietimo centro direktorė Jurgita Vaitiekūnienė, palinkėjusi dovanotoje dėžutėje talpinti savo gražias akimirkas, laimėjimus, pasiekimus. Kaimyninės Karsakiškio Strazdelio pagrindinės mokyklos vadovai pastebėjo, kad abi mokyklas iš vienos pusės supa Lėvuo, o iš kitos – Žalioji giria ir įteikė išaustą „Tautišką giesmę“.

Dembavos progimnazijos direktorė

Aušra Raišienė dėkojo mokiniams, kurie suteikė galimybę kiekvienam iš dalyvavusiųjų šventėje sugrįžti mintimis vėl į mokyklinį suolą ir palinkėjo nugalėti visus sunkumus, nes jie duodami tik tiems, kurie gali juos įveikti. Karsakiškio seniūnijos seniūnė Rima Jaškūnienė palinkėjo mokyklai ilgų gyvavimo metų, nes kol gyva mokykla, tol gyva bendruomenė. Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmus atstovavęs direktorius Visvaldas Matkevičius linkėjo mokyklos bendruomenei augimo ir klestėjimo. Paliūniškio kaimo bendruomenės nariai Lorita Mykolaitienė ir Julija Žeimienė įteikė medelius ir palinkėjo, kad jie puoštų mokyklos aplinką. Buvę mokyklos mokiniai, ūkininkas Arūnas Čimolonskas ir kiti, sveikino buvusius mokytojus, auklėtojus ir mokyklą su 100 metų jubiliejumi linkėdami kūrybiškumo, kantrybės ugdant jaunąją kartą. Antroje renginio dalyje pasirodė mokyklos šokėjai, dainininkai, apie varnos Barboros bėdas deklamavo ketvirtokė Kamilė Kiškytė, savo programą parodė šalies „Temidės“ konkurso III vietos nugalėtoja, mokyklos komanda „Nebjaurusis ančiukas“. Visus sužavėjo buvusios mokyklos mokinės dainininkės Aistės Tomkevičiūtės mokyklai ir pirmąjai mokytojai skiriamos dainos.

Renginio vedėjai Gabrielė Godaitė ir Matas Petraitis

Dainininkė Aistė Tomkevičiūtė ir mokyklos merginų ansamblis

Šoka mokyklos šokių būrelio mokiniai

Renginį šauniai vedė aštuntokė Gabrielė Godaitė ir devintokas Matas Petraitis, o įgarsinti padėjo mokinių tėtis Regimantas Lukšas.

Baigiantis šventinei programai į padangę buvo paleisti ba-

lionai su visų palinkėjimais, svajonėmis. Daug džiaugsmo suteikė net gandrai, sklandę virš žiūrovų galvų ir kvietę kelti akis į dangų.Tai buvo lyg sėkmės ženklas, kad šioje mokykloje niekada netruks mokinių. Mokyklos foje atidengta „Mokyklos istorijos laiko juosta“ ir joje visi ieškojo savo jau seniai pamirštų vaikystės nuotraukų.

Į dangų kyla mokyklos svajonės

Istorijos kabinetas taip pat tapo populiaria vieta, nes jame buvo išdėlioti visi mokyklos metraščiai, net senasis, išgelbėtas iš degančios mokyklos.

Buvusio mokyklos direktoriaus Juliaus Laurinaičio dukra Ina Laurinaitytė perdavė mokyklai tėvo išsaugotas knygas. Grojant Paliūniškio kaimo kapelai „Kaimynai“ visi susirinkusieji dalijosi prisiminimais, kalbėjosi su buvusiais klasės draugais, mokytojais.

Mūsų mokykla - tai vieta, į kurią dažnai sugrįžta ją baigę mokiniai, joje dirbę mokytojai. Visi džiaugiasi, kad tai šilti, dvasingi namai. Mokyklos bendruomenė tiki - kiek stovės tiltas per Lėvenį, tiek ir gyvuos Paliūniškio pagrindinė mokykla.

Šios šventės nuotraukos buvusių mokinių Sonatos Guntoriutės, Žygimanto Runavičiaus, mokytojos Dalios Šedurskienės.

Mokyklos kolektyvas 2016 m.

Nuo 1986 m. mokykloje dirbo mokytojai:

Genė Klingaitė (1986–1987 m., 2001–2002 m.), Valentinas Ivanovas (1986–1989 m.), Ona Liberienė (1986–1988 m.), Leokadija Čerkesienė (1987–1988 m.), Arūnas Markevičius (1986–1989 m.), Vitalija Babrauskienė (1986–1989 m.), Stanislova Slanienė (1989–1990 m.), Vanda Arlauskaitė(1989–1990 m.), Aušra Žukauskaitė (1992–1993 m.), Rasita Rugieniūtė, Rima Bombliauskaitė (1991–1992 m.), Vaidotas Juozapavičius (1991–1992 m.), Daiva Novikienė (1989–1994 m.), Laima Gudėnaitė (1993–1994 m.), Sonata Guokaitė (1994 m.), Rasa Kuprytė (1994 m.), Felicija Šereikaitė (1990–1996 m.), Malvina Vanda Ivaškienė (1986–1996 m.), Milda Didžiulienė (1993–1996 m.), Aldona Raicevičienė (1989–1997 m.), Vida Matulienė (1981–1997 m.), Diana Masiulienė (1996–1997 m.), Aušra Kvedaraitė (1996–1997 m.), Vilma Juozapavičiūtė (1996 m.), Asta Bagdonaitė (1997–1998 m.), Janina Paškevičiūtė (1986–1999 m.), Žaneta Zubova (1997 m.), Raimonda Grubliauskaitė (1997–1998 m.), Vitalija Balčiūnaitė (1997–1998 m.), Ramunė Mataitienė (1998–1999 m.), Eglė Likaitė (1998–1999 m.), Inga Kojytė (1997–1999 m.), Anna Kučienė (1998–2005 m.), Genovaitė Bartuševičienė (1994–1999 m.), Jurgita Bartaševičienė (1997–1998 m.), Jolanta Pritulskienė (1989–1999 m.), Laimutė Beinarauskienė (1994–2001 m.), Aurelija Kareckienė (1999–2001 m.), Irena Tamošiūnienė (1999–2000 m.), Asta Venslavičiūtė (2002 m.), Jolanta Sereikaitė (2001–2002 m.), Jolanta Skikienė (2004–2006 m.), Daiva Vitienė (2001–2002 m.), Daiva Brazdžionienė (2001–2002 m.), Diana Kvedarienė (1994–2003 m.), Loreta Reivytienė (2000–2003 m.), Viktorija Simonavičienė (2002–2005 m.), Eglė Kulbeckaitė (2003–2004 m.), Lilija Vitkuvienė (1994–2005 m.), Lina Mackevičienė (1999–2005 m.), Audronė Rimkuvienė (2004–2009 m.), Albina Žvykienė (1999–2014 m.), Vidmantas Kirsnys (2005–2007 m.), Audrutė Starkuvienė (2001–2007 m.), Alma Gedzevičienė (2011–2012 m.), Edgaras Jankevičius (2006–2012 m.).

Dabar dirbantys mokytojai: Nijolė Sereikienė (nuo 1986 m.), Gintarė Tomkevičienė (nuo 1986 m.), Sigitas Janušis (nuo 1986 m.), Audronė Grigaliūnienė (nuo 1986 m.), Alvidas Grigaliūnas (nuo 1988 m.), Rimantė Bukauskienė (nuo 1988 m.), Nijolė Mežiūnienė (nuo 1992 m.), Daiva Vilniškienė (nuo 1994 m.), Dalia Šedurskienė (nuo 1997 m.), Asta Savickienė (nuo 1998 m.), Daiva Morkūnienė (nuo 1998 m.), Vaida Sarapienė (nuo 2000 m.), Jovita Matkevičienė (nuo 2001 m.), Daiva Piškovienė (nuo 2002 m.), Danutė Lukoševičienė (nuo 2003 m.), Nijolė Vidžiūtė (nuo 2005 m.), Zita Maršantienė (nuo 2007 m.), Rima Gustienė (nuo 2007 m.), Lina Lupeikytė (nuo 2009 m.), Rita Mažeikienė (nuo 2012 m.), Rūta Martinkėnienė (nuo 2012 m.), Daiva Rusakevičienė (nuo 20014 m.), Audra Petronaitytė (nuo 2014 m.), Jurga Jasinskienė (nuo 2015 m.).

Darbuotojai: Danutė Petravičienė (nuo 1986 m.), Milda Rauduvienė (nuo 1987 m.), Ona Jurgilienė (nuo 1993 m.), Vida Gasparėnienė (nuo 1993 m.), Laimutė Janušienė (nuo 1994 m.), Ramutis Mežiūnas (nuo 1994 m.), Vida Nevierienė (nuo 2001 m.), Vaidotas Bukauskas (nuo 2004 m.), Eugenijus Beinarauskas (nuo 2004 m.), Milda Stankuvienė (nuo 2004 m.), Loreta Bakanauskienė (nuo 2004 m.), Dalia Savičienė (nuo 2008 m.), Toma Šyvokienė (nuo 2014 m.), Vytautas Matuzevičius (nuo 2014 m.), Aušra Deveikė (nuo 2016 m.).